

Neurologiaan erikoistuvan lääkärin

LOKIKIRJA

Koulutettavan nimi:

Opinto-oikeus (pvm):

Koulutusohjelman
vastuuhenkilö:

Prof. Irina Elovaara

Osoite:

TaY, neurologia
TAYS, neuroalat ja kuntoutus

Puhelin:
Sähköposti:

040 1904110
Irina.Elovaara@uta.fi

Tampereen yliopisto
Lääketieteen yksikkö, neurologia

LOKIKIRJASI – OLE HYVÄ!

Tervetuloa erikoistumaan neurologiksi!

Erikoislääkäritutkinnon suorittaminen edellyttää ao. säädösten mukaista

- * palvelua erikoistumisvirassa
- * teoreettista kurssimuotoista koulutusta
- * osallistumista oman oppimisen ja koulutuksen arviointiin
- * erikoislääkärikuulustelun suorittamista

Lisätietoja erikoistumiseen liittyvistä asioista, mm. erikoistuvan lääkärin opinto-oppaan sekä tietoja hyväksytyistä palvelupaikoista saat Tampereen yliopiston lääketieteen yksikön verkkosivuilta osoitteesta:
<http://www.uta.fi/med/opiskelu/jatko-opiskelu/erikoislaakarintutkinto.html>

Lokikirjan tarkoitus on tukea opiskeluasi neurologiksi. Lokikirjamerkintöjesi avulla voit seurata kliinisen palvelun ja kurssimuotoisen koulutuksen kertymistä. Lokikirjaan merkitään myös vapaamuotoinen koulutus, kuten esitelmät, kirjallisuus- ja kokousreferaatit, julkaisut yms.

Me kouluttajat toivomme lokikirjan auttavan oppimistavoitteiden hahmottamisessa, koulutuksen eri vaiheiden suunnittelussa ja puuttuvan koulutuksen toteamisessa. Sen avulla voit arvioida itse omaa edistystäsi sekä antaa palautetta koulutuksesta, erityisesti sen ohjausjärjestelmästä. Lokikirja on yhteenveto kuusivuotisesta urakastasi. Sen liitteenä on tärkeitä säilyttää alkuperäiset todistukset jokaisesta koulutusjaksosta ja -tapahtumasta.

OHJEITA LOKIKIRJAN KÄYTÖSTÄ

Koulutusohjelman vastuuhenkilö laatii yhdessä kanssasi henkilökohtaisen koulutus-suunnitelman ensimmäisen tapaamisenne yhteydessä. Seurantakeskustelu vastuuhenkilön kanssa pyritään järjestämään kerran vuodessa.

Jokaiselle erikoistuvalla lääkärille nimetään eriytyvän koulutuksen alussa **henkilökohtainen ohjaaja**. Hän toimii neuvonantajana yleisissä koulutukseen liittyvissä asioissa ja tukenasi mahdollisissa ristiriitatilanteissa. Kunkin koulutusjakson (esim. keskussairaalan neurologinen yksikkö) tai toimipaikan (esim. poliklinikan) seniorineurologit toimivat **kouluttajina**, jotka vastaavat osaltaan koulutuksen sisällöstä.

On tarkoitus, että henkilökohtainen ohjaaja ja koulutettava tapaavat 1-2 kertaa luku-kauden aikana. Tapaamiset dokumentoidaan lokikirjaan. Koulutuksen **arvioinnin** tarkoituksena on seurata omaa kehitystäsi ja antaa myös palautetta koulutusjärjestelmän kehittämiseksi. Itsearviointin kohteina ovat neurologiset tiedot, kliiniset taidot sekä vuorovaikutustaidot. Tiedoilla tarkoitamme paitsi teoreettisia tietoja neurologisista sairauksista, myös neurologian hoitoketjujen tuntemusta sekä tiedonhankinnan hallintaa. Taitoihin kuuluu kliininen tutkimus ja neurologian aputieteiden riittävä käytännön hallinta. Vuorovaikutustaidot tarkoittavat erikoislääkärille tyypillisiä johtamistehtäviä, neurologisen työryhmän johtamista sekä potilaiden ja omaisten kanssa ajoittain syntyvien ongelmatilanteiden hallintaa.

Oppimistavoitteiden itsearviointilomake on kumulatiivinen. Sitä ei tarvitse välttämättä käydä läpi jokaisen ohjaajatapaamisen yhteydessä. Pidämme tarkoituksenmukaisena, että koulutettavan edistymistä arvioidaan yksityiskohtaisesti noin kerran vuodessa. Arviointi perustuu koulutettavan itsensä ylläpitämään lomakkeeseen, koska ohjaajiksi nimetyt seniorineurologit työskentelevät vain pienen osan ajasta koulutettavan kanssa samassa toimipisteessä.

Arviointi suoritetaan aihepiireittäin ja siinä voi käyttää soveltuvilta osin seuraavaa asteikkoa:

1. Minulla on aloittavan sairaalalääkärin tieto/taitotaso
2. Hallitsen joitakin tämän aihepiirin asioita rutiininomaisesti
3. Hallitsen useita tämän aihepiirin asioita rutiininomaisesti
4. Arvioin pystyväni toimimaan itsenäisesti erikoislääkärin tehtävässä

Koulutusjärjestelmän arviointilomaketta voit käyttää esim. jokaisen koulutusjakson päättyessä. Sen voi jättää myös nimettömänä. Arvioinnit koulutuspaikoista, kouluttajista ja ohjaajista jätetään koulutusohjelman vastuuhenkilölle.

Koulutusyksikkö vastaa lokikirjan sisällöstä. Koulutettavana vastaat itse sen tietojen ajantasaisuudesta ja oikeellisuudesta. Tämä lokikirja on kaikkien lääketieteellisten tiedekuntiemme neurologian koulutusvastuuhenkilöiden hyväksymä.

KOULUTUKSEN RAKENNE

6 vuoden koulutusohjelma

Vastuuhenkilö: Professori Irina Elovaara

Lääketieteen yksikkö/ ARVO- rakennus, 33014 Tampereen yliopisto
puh. 040 1904110, s-posti: irina.elovaara@uta.fi

Kuulustelijat: prof. Irina Elovaara, puh. 040 1904110
s-posti: irina.elovaara@uta.fi

Kouluttajat:

TAYS:ssa kouluttajina toimivat professori Irina Elovaara, kliiniset opettajat Johanna Palmio ja Marja-Liisa Sumelahti, dosentti Aki Hietaharju, dosentti Heikki Numminen sekä dosentti Jukka Peltola.

Koulutuksen yleiskuvaus

Neurologian koulutusohjelma jakautuu runkokoulutukseen ja eriytyvään koulutukseen, joiden yhteispituus on 6 vuotta. Runkokoulutus kestää kaksi vuotta, johon sisältyy perusterveydenhuollon palvelu (9 kk). Eriytyvä koulutus annetaan yliopistosairaalan neuroalojen ja kuntoutuksen vastuualueella tai muussa tiedekunnan hyväksymässä opetussairaalassa pääsääntöisesti runkokoulutuksen jälkeen. Ohjelman päätyttyä ja valtakunnallisen erikoislääkäritutkinnon suoritettuaan koulutettava saa neurologian erikoislääkärin oikeudet

1. Runkokoulutus (2 v) Perusterveydenhuollon palvelu (9kk)

Terveyskeskuksessa suoritettava palvelu ja runkokoulutus kestävät yhteensä 2 vuotta. Runkokoulutus suoritetaan pääsääntöisesti yliopistosairaalan ulkopuolisissa koulutuspaikoissa. Se voi sisältää palvelua päätoimisessa sairaalalääkärin virassa soveltuvalla alalla, esim. sisätautien, psykiatrian, kuntoutuksen, neurokirurgian, lastenneurologian ja kliinisen neurofysiologian yksiköissä, sekä myös erikoisalaan liittyvää tutkimustyötä (6-12 kk). Koulutusjaksojen hyväksymisestä sovitaan koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa jo koulutusohjelmaa laadittaessa. Sekä perusterveydenhuollon palvelu että runkokoulutus olisi pääsääntöisesti suoritettava ennen eriytyvään koulutukseen siirtymistä.

2. Eriytyvä koulutus

4 vuotta palvelua neurologian erikoisalan koulutusvirassa, josta vähintään 2 vuotta on suoritettava yliopistollisen sairaalan neurologian klinikassa. Palvelua muussa neurologian erikoisalaan hyväksytyssä koulutusvirassa hyväksytään enintään 2 vuotta. Koulutuspaikan on järjestettävä riittävä toimipaikkakoulutus, joka takaa perustiedot ja -taidot neurologian eri osa-alueilta.

Palvelu TAYS:n neuroalojen ja kuntoutuksen vastuualueella järjestetään siten, että koulutettava kykenee riittävästi perehtymään käytännön kliiniseen toimintaan kaikilla neurologian keskeisillä osa-alueilla (ks. jäljempänä). Koulutuksen alussa palvelu keskitetään pääsääntöisesti neurologian akuutti-osastolle noin puolen vuoden ajaksi, minkä jälkeen koulutettava pääsee toimimaan muissa toimipisteissä (ensiapu, neurologian ja kuntoutuksen vuodeosasto sekä poliklinikka) Opetusta neurologiassa käytettyjen keskeisten toimenpiteiden, kuten esimerkiksi lihasbiopsian suorittamisesta annetaan demonstraatiotilaisuuksissa toimipaikkakoulutuksena.

Eriytyvän koulutuksen keskeiset teoreettiset tavoitteet ja kliiniset valmiudet ovat seuraavat:

1. Tuntea hyvin neurologian alan teoreettinen ja tieteellinen ajattelu ja kyetä kriittisesti soveltamaan uusinta tieteellistä tietoa omassa työssään.
2. Omata valmiudet neurologian erikoislääkärin tehtäviin ja itsenäiseen toimintaan neurologina.
3. Hermoston kehityksen, neuroanatomian, neurobiologian, neurofysiologian, neuroimmunologian ja neuroendokrinologian tuntemus.
4. Neurologisten oireiden ja sairauksien etiologian, patogeneesin, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen tuntemus.
5. Neurologiaan liittyvien alojen, kuten erityisesti neuroradiologian, neuropsykologian, neurofysiologian, neuropatologian, neurogenetiikan, neurokirurgian, neuro-oftalmologian, psykiatrian, lastenneurologian ja kliinisen farmakologian tuntemus.
6. Perehtyneisyys terveydenhuollon etiikkaan, hallintoon ja suunnitteluun, neurologisten palvelujen saatavuuteen ja työnjakoon muiden erikoisalojen kanssa.
7. Hallita yhteistyö terveydenhuollon ja sosiaalitoimen eri tahojen kanssa.
8. Hallita neurologisten potilaiden tutkimukseen, hoitoon ja kuntoutukseen liittyvät ihmissuhdetaidot

3. Toimipaikkakoulutus

Säännöllisiä opetustilaisuuksia järjestetään 3-4 tuntia viikossa. Näihin luetaan klinikan koulutusmeeting (torstaimeting) sekä erikoistuvien lääkäreiden meeting (tiistaimeting), joissa koulutettavalla on läsnäolovelvollisuus. Näissä käydään läpi systemaattisesti neurologian eri alueet mukaan lukien tautioppi, diagnostiikka, hoitotoimenpiteet, kuntoutus sekä käsitellään ajankohtaisia kysymyksiä. Koulutusohjelma julkaistaan lukuvuosittain erikseen. Lisäksi toimipaikkakoulutukseen kuuluvat myös seuraavat meetingit: radiologia, neurofysiologia, lihasmeeting, epilepsiameting, kipumeting, ja henkilökohtainen työnohjaus, josta vastaa nimetty ohjaaja.

4. Teorettinen kurssimuotoinen koulutus

Neurologian erikoisalan teoreettista kurssimuotoista koulutusta on hankittava vähintään 80 tuntia. Se jakautuu neurologian erikoisalan opintoihin, joiden laajuus on vähintään 60 tuntia sekä vähintään 20 tunnin laajuiseen hallinto- ja johtamiskoulutukseen. Erikoisalan koulutus voi sisältää yliopiston järjestämiä kursseja, Suomen neurologisen yhdistyksen koulutustilaisuuksia, neurologiaa lähellä olevien alojen erikoislääkäriyhdistysten koulutustilaisuuksia ja kansainvälisten kongressien yhteydessä järjestettäviä kursseja, joiden sisältö ja laajuus vastaavat teoreettisen kurssimuotoisen opetuksen tavoitteita.

Yliopistosairaalassa koulutettava pitää vähintään yhden luennon lukukaudessa, minkä tavoitteena on neurologian alan teoreettisen tuntemuksen syventäminen sekä viestintätaitojen kehittäminen.

5. KOULUTUKSEN ARVIOINTI

Ohjaaja ohjaa ja arvioi koulutettavan edistymistä työsuoritusten ja kahdenkeskisten palautekeskustelujen perusteella säännöllisin väliajoin. Ohjaaja vastaa myös koulutettavan alkuperähdytyksestä. Ohjaajina toimivat koulutusta antavat seniorilääkärit. Koulutuksen edistymistä koulutussuunnitelman mukaisesti seurataan lokikirjan avulla. Ohjaajan ja vastuuhenkilön kanssa säännöllisesti käydyistä keskusteluista tehdään merkinnät koulutettavan lokikirjaan, jota käytetään koulutuksen tukena.

Myös koulutettavan tutor ohjaa ja arvioi koulutettavan edistymistä kahdenkeskisten keskustelujen perusteella sekä lisäksi käy ohjattavan ja vastuuhenkilön kanssa säännöllisiä keskusteluja.

Valtakunnallisen kuulustelun kuulustelijoina toimivat yliopistojen professorit. Kuulusteluvaatimukset ovat toistaiseksi entiset.

6. Lokikirja

Neurologian erikoislääkärin tulee kyetä suorittamaan neurologian alaan kuuluvien sairauksien diagnostiset ja hoidolliset toimenpiteet. Edistyminen tässä suhteessa merkitään lokikirjaan (kouluttaja kuittaa), jossa on luetteloitu ne toimenpiteet ja taidot, jotka lääkärin on välttämätöntä oppia hallitsemaan.

7. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Katso kuulusteluvaatimukset erikoislääkärin tutkinnon opinto-oppaasta

<http://www.uta.fi/med/opiskelu/jatko-opiskelu/erikoislaakarintutkinto/opintopas.html>

HENKILÖKOHTAINEN KOULUTUSSUUNNITELMA
Runkokoulutus yhteensä 2 v, josta perusterveydenhuollon palvelua 9kk

RUNKOKOULUTUS

Koulutuspaikka	Erikoisala	Aika*	Lisätietoja

* Erikoistumiskoulutukseen hyväksyttävä aika (v, kk)

Eriytyvä koulutus yhteensä 4 vuotta neurologian erikoisalan koulutusvirassa, josta vähintään 2 vuotta on suoritettava yliopistollisen sairaalan neurologian klinikassa. Yliopistollisen sairaalan neurologian klinikan palvelun tulisi jakautua seuraaviin toimipisteisiin: akuuttineurologia (10B) 6kk, josta 2kk Stroke Unitissa; ensiapu 3kk; vuodeosasto (NEKU) 3kk; poliklinikka 6-9kk.

**ERIIYTYVÄ
KOULUTUS**

Koulutuspaikka	Erikoisala	Aika*	Lisätietoja
	NEU		
	NEU		
	NEU		
	NEU		
	NEU		
	NEU		
	NEU		
	NEU		

* Erikoistumiskoulutukseen hyväksyttävä aika (v, kk)

TOTEUTUNUT KOULUTUS

RUNKOKOULUTUS

Koulutuspaikka	Erikoisala	Aika*

ERIIYTYVÄ KOULUTUS

Koulutuspaikka	Erikoisala	Aika*
	NEU	
	NEU	
	NEU	
	NEU	
	NEU	
	NEU	
	NEU	
	NEU	
	NEU	
	NEU	

* Erikoistumiskoulutukseen hyväksyttävä aika (v, kk)

ITSEARVIOINTILOMAKE

Oma arviointini

		1	2	3	4
	arviointi pvm:				
	arviointi pvm:				
	arviointi pvm:				
	arviointi pvm:				
	arviointi pvm:				
	PÄÄNSÄRKY				
	HUIMAUUS				
	KIPU				
	TAJUNNAN HÄIRIÖT				
	SEKAVUUS				
	KOGNITIIVISET HÄIRIÖT				
1	<i>Aloittavan</i> sairaalalääkärin tieto/taitotaso				
	KOHONNUT KALLONSISÄINEN PAINE				
	SPINAALISET OIREYHTYMÄT				
2	Hallitsen <i>joitakin</i> aihepiirin asioita rutiininomaisesti				
	EKSTRAPYRAMIDAALIOIREET				
	AIVOHERMOJEN TOIMINTAHÄIRIÖT				
3	Hallitsen <i>useita</i> aihepiirin asioita rutiininomaisesti				
	UNIHÄIRIÖT				
	AIVOKUOLEMA				
4	Arvioin pystyväni toimimaan <i>erikoislääkärinä</i>				
	MIELENTERVEYSHÄIRIÖIDEN NEUROLOGISET OIREET				
	NEURORADIOLOGIA				
	AIVOVERENKIERTOHAIRIÖT				
	HERMOSTON KASVAIMET				
	HERMOSTON INFEKTIOT				
	DEMYELINAATIOSAIRAUDET				
	LIIKEHÄIRIÖT				
	EPILEPSIA				
	HERMOJUURTEN SAIRAUDET				
	ÄÄREISHERMOSTON SAIRAUDET				
	HERMOLIHASLIITOKSEN SAIRAUDET				
	LIHASSAIRAUDET				
	NEUROGENETIIKKA				
	HERMOSTON VAMMAT JA NIIDEN JÄLKITILAT				
	PÄIHDESAIRAUDET, NEUROTOKSIKOLOGIA				
	MUISTIHÄIRIÖT JA DEMENTIA				
	ALS, SYRINGOMYELIA				
	METABOLISTEN JA YLEISSAIRAUKSIEN NEUROLOGISET ILMENTYMÄT				

ITSEARVIOINTILOMAKE AKUUTTI NEUROLOGIA

Oma arviointini/Kouluttajan arvio

pvm:

		AIVOISKEMIA		
		AIVOVERENVUOTO		
1	Aloitettavan sairaalalääkärin tieto/taitotaso	BASILAAKITROMBOOSI		
		SINUSTROMBOOSI		
2	Hallitsen <i>joitakin</i> aihepiirin asioita rutiininomaisesti	LIUOTUSHOITO		
		STATUS EPILEPTICUS		
3	Hallitsen <i>useita</i> aihepiirin asioita rutiininomaisesti	AIVOJEN BAKTEERITULEHDUKSET		
		AIVOJEN VIRUSTULEHDUKSET		
4	Arvioin pystyväni toimimaan <i>erikoislääkärinä</i>	KESKUSHERMOSTOKASVAIMET		
		KOHONNUT KALLONSISÄINEN PAINEN		
		AKUUTIN HUIMAUKSEN EROTUSDIAGNOSTIIKKA		
		AKUUTIN PÄÄNSÄRYN EROTUSDIAGNOSTIIKKA		
		AKUUTIN SEKAVUUDEN EROTUSDIAGNOSTIIKKA		
		TAJUNNAN TASON HÄIRIÖT		
		POLYRADIKULIITTI		
		AKUUTIT MYELIITIT		
		AKUUTIT DEMYELINAATIOSAIRAUDET		
		MYASTENIA GRAVIS PAHENEMISVAIHEET JA KRIISIT		
		LIKVORTAIDOT		
		PÄIHTEIDEN AIHEUTTAMAT NEUROLOGISET ILMENTYMÄT		
		EETTISTEN ARVOJEN OMAKSUMINEN		
		HYVÄN KLIINISEN HOITOKÄYTÄNNÖN OMAKSUMINEN JA HALLINTA		

Kongressiosallistuminen

pvm	Kongressin nimi, paikka

KOULUTUKSEN ARVIOINTILOMAKE (palautetaan vastuuhenkilölle)

pvm	Nimi (lomakkeen voit halutessasi jättää nimettömänä)

Koulutusyksikkö/toimipiste	Kouluttaja/ohjaaja

Vapaamuotoinen arviointi

Koulutusohjelman vastuuhenkilön merkintöjä

OHJAAJATAPAAMISET

pvm	Ohjaaja	Huom.